

Rapport annual 2024

Società

Per la fin dal 2024 importa il nomer da commembras e commembers da la società 157 personas (112 personas singulas, 38 famiglias o partenadis, 7 personas giuridicas).

Suprastanza

Dürant il 2024 s'ha inscuntrada la suprastanza per duos sezzüdas.

Als 14 favrer sun gnüts approvats il quint annual 2023, il preventiv 2024 ed il program annual pel 2024 a man da la radunanza. La proposta dal president da tour sü sco archivar dal ACEB ad Andri Janett, domicilià a Cuoir, es gnüda approvada. La suprastanza es gnüda orientada davart l'intenziun da la Fundaziun dal ACEB da realisar la segunda fasa da la sanaziun dal stabel a S-chadatsch.

Als 3 gün ha la suprastanza dat ün sguard inavo sülla radunanza annuala chi ha gnü lö als 19 avrigl 2024. Il program cullas occurrenzas pella segunda mità da l'on es gnü stipulà e l'organisaziun es gnüda fixada. In vista a la radunanza annuala dal 2025, in occasiun da la quala id ha lö, tenor ils statüts, la tscherna da la suprastanza, ha il president Jon Duri Tratschin annunzchà da nun as metter plü a disposiziun, quai davo 9 ons sco president da la società. Eir ulteriurs commembers da la suprastanza han express il giavüsch da vulair as retrar in quella occasiun. La suprastanza es statta daperüna da trar a nüz il temp per chattar a personas chi surpigliessan las caricas chi vegnan libras. Il böt es da rivar ad ün tschert equilibrer a regard suprastantas e suprastants chi rapreschaintan, scha mâ pussibel, l'intera regiun.

Radunanza annuala 2024

Als 19 avrigl 2024 ha gnü lö la radunanza annuala a S-chadatsch. In seguit a las tractandas tenor statüts ha preschantà Jonpeider Strimer sia cronica bilingua „Ardez in pled e purtret / Ardez in Wort und Bild“, cumparüda a la fin dal 2023.

(Il protocol da la radunanza annuala as poja leger sülla pagina d'internet dal ACEB.)

Rapport davart l'attività da la Fundaziun dal ACEB

La Fundaziun Archiv cultural Engiadina Bassa es gnüda fundada dal 2019 cul scopo da cumprar, mantegner e metter a disposiziun al ACEB l'anteriura chasa da scoula dal cumün da Valsot a Strada/ S-chadatsch sco lö permanent.

Dürant ils ons 2020/21 s'haja procurà ils mezs finansials chi han pussibilità da cumprar dal 2022 il stabel ed in seguit es gnüda realisada la prüma etappa da sanaziun dal stabilimaint. Lapro toccan l'installaziun d'ün s-chodamaint cun pumpas da chalur our dal terrain, la renovaziun da las installaziuns sanitarias, sco eir il nouv fuond in l'anteriura stanza da scoula chi's rechatta sül plan terrain.

Dal 2023/24 ha decis il cussagl da fundaziun la planisaziun detagliada da la segunda etappa da la sanaziun dal stabilimaint ed ha garanti la finanziaziun da quista. Il proget cumpiglia l'isolaziun da chalur da tuot las paraids exteriuras dal stabilimaint sco eir da rimplazzar tuot las fanestras.

Quistas masüras vegnan executadas tenor las prescripziuns chantunalas, chi han dad esser accumuladas per surgnir las contribuziuns correspondentas da promoziun i'l rom dal plan d'acziun chantunal "GreenDeal". La realisaziun dal proget es planisada per prümavaira/stà 2025.

Occurrenzas e lavur publica

Sco fingià manzunà ha preschantà Jonpeider Strimer a la radunanza annuala dals 19 avrigl sia cronica „Ardez in pled e putret / Ardez in Wort und Bild“.

Als 25 gün ha preschantà l'istoriker Dr. Christian Ruch seis cudesch «Graubünden und der II. Weltkrieg», cumparü dal 2023. L'arrandschamaint es gnü organisà insembel cun l'editur dal cudesch, l'Institut per perscrutaziun da la cultura grischun (ikg) ed ha gnü lö in l'auditori dal Parc Naziunal Svizzer a Zernez.

Al marchà da cumün ad Ardez dals 9/10 avuost es stat preschaint l'archiv cultural cun ün stand. I sun gnüts vendüts cudeschs chi sun avant man in plüs exemplars in nos archiv ed id ha dat l'ocasiun da render cuntschainta nossa instituziun, seis böts e sias meras al public.

Als 7 settember ha organisà l'ACEB ün'exkursiun i'l territori da Martina/Strada cun Tumasch Planta. Il tema es stat «Vias preistoricas in Engiadina Bassa, regiun Valsuot».

Lavur dal archiv

Ils archivars Beat Hofmann, Andri Janett, Armon Parolini, Cla Rauch, Peder Rauch e Jon Duri Tratschin han prestà dūrant il 2024 total 818 uras da lavur.

La glista da las personas chi han miss a disposiziun documainta a l'archiv dūrant il 2024, as poja verer sülla pagina d'internet dal ACEB suot „Documainta/Entradas da documaints 2024“.

L'archiv es gnü visità eir l'on passà suvent da glieud cun interess privat mo eir da personas chi s'occupan da temas istorics in connex cun lur scolaziun, o chi lavuran vi da publicaziuns o realiseschan exposiziuns.

Las personas seguaintas, pelplü istorikers, han trat a nüz nos archiv per progets da cudeschs o d'exposiziun o artichels in gazetta:

- Martin Camichel FMR, artichel in gazetta davart la tematica baselgias, istorgia, hotels
- Katharina Issler, proget da cudesch a regard l'impraisa da fabrica e fabrica da chalet Schlarigna (1903-1952)
- Aita Dermont-Stupan, exposiziun speciala i'l Museum Engiadina Bassa davart il tema „Textil: da la materia primara al prodot (lana, glin e chonva) in Engiadina Bassa“
- Matthias Bürgi e Susan Lock, Institut federal da perscrutaziun WSL, proget „Davart l'istorgia dal god da Tamangur“
- Regula Bücheler, proget „Cudesch da viandar Engiadina Bassa“
- Imke Marggraf, artichel Posta Ladina dals 19-12-2024 „Gnanca zich da puolvra: Üna visita i'l archiv cultural da l'Engiadina Bassa“